

Sygn. akt VI U 2265/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy S. S.

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2014 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 11 lipca 2014 r., znak: (...)

w sprawie: J. M.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. M. prawo do emerytury od dnia (...) r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonemu J. M. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust. Z 17.12.98 o emeryturach i rentach z FUS z uwagi na to, że zdaniem organu rentowego powód nie miał wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach. ZUS zaliczył powodowi do pracy w szczególnych warunkach 13 lat, 8 miesięcy i 9 dni a nie zaliczył powodowi do pracy w szczególnych warunkach okresu pracy od 4.01.1988 r. do 31.08.1991 r. w Zakładzie (...) w B. Rejon I., gdyż ubezpieczony za ten okres zatrudnienia przedłożył świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z brakami formalnymi.

W odwołaniu od tej decyzji powód wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury, bowiem pracował w szczególnych warunkach od 4.01.1988 r. do 31.08.1991 r. w Zakładzie (...) w B. Rejon I. jako elektromechanik przy naprawie, konserwacji i formowaniu akumulatorów samochodowych oraz przy naprawie w kanałach remontowych pojazdów samochodowych i powołał na te okoliczności dowód ze świadków. W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżoną decyzję.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. M., urodzony (...) zatrudnił się w Zakładzie (...) w B. Rejon (...) 01.1988 r. jako elektromechanik samochodowy. Ubezpieczony zdobył zawód elektromechanika samochodowego w szkole zawodowej. W spornym okresie od 4.01.1988 r. do 31.08.1991 r. ubezpieczony pracował w akumulatorowni przy formowaniu i naprawie akumulatorów oraz w warsztacie samochodowym przy naprawie ciężarowych terenowych, specjalistycznych samochodów w kanałach remontowych, wykonując w nich naprawy elektryczne i mechaniczne. Ubezpieczony przeważnie pracował przy naprawach samochodów w kanałach. Ubezpieczony korzystał z urlopu bezpłatnego w okresie od 2 do 31.10.1989 r. Praca w akumulatorowni i w kanałach remontowych była stałą pracą ubezpieczonego w pełnym wymiarze czasu pracy z tym, że w akumulatorowni ubezpieczony pracował w skróconym czasie pracy z uwagi na szkodliwe warunki. Ubezpieczony pracował razem z S. M. i J. C..

Ubezpieczony otrzymał świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym wpisano, że w spornym okresie wykonywał pracę z działu XIV poz.16 na stanowisku elektromechanika napraw pojazdów samochodowych i elektromechanik samochodowy. Ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie emerytury (...) r.

dowód: świadectwo pracy w aktach osobowych, świadectwo wykonywania pracy w aktach rentowych, zeznania świadka S. M. i J. C., zeznania ubezpieczonego –e- protokół–płyta k.29 verte, wniosek w aktach rentowych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów w aktach rentowych w postaci świadectwa pracy i świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, których prawdziwości strony nie kwestionowały oraz zeznań świadków S. M. i J. C. i zeznań powoda. Sąd dał wiarę zeznaniom świadków, którzy pracowali razem z powodem w spornym okresie, co dawało podstawy do bezpośredniej obserwacji pracy powoda przez świadków zatrudnionych jako mechanicy.

Zeznania świadków były zgodne i uzupełniały się wzajemnie, tworzyły także z zeznaniami powoda spójną całość i dlatego Sąd dał wiarę zarówno zeznaniom świadków jak i zeznaniom powoda.

Z zeznań świadków i powoda wynika bezspornie, że powód w okresie od 4.01.1988 r. do 31.08.1991 r. w Zakładzie (...) w B. Rejon I. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, co najmniej 8 godzin dziennie pracował przy formowaniu i naprawie akumulatorów oraz przy naprawie samochodów ciężarowych w kanałach remontowych, wykonując prace o których mowa w dziale XIV p. 13 i 16 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.83 w sprawie w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Pozycja 16, działu XIV cyt. załącznika A do prac w szczególnych warunkach zalicza prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych a w pozycji 13 wymieniono jako prace w szczególnych warunkach –prace w akumulatorowniach.

Sąd dokonał następnie oceny ustalonego stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z treścią art. 184. ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego (art. 184 ust. 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy -ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.) W myśl ustępu 2 art.32 cytowanej ustawy dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ustępie 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Przepisy rozporządzenia wykonawczego Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z powołanymi przepisami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Zaliczenie nieudokumentowanych, spornych okresów pracy w szczególnych warunkach do stażu pracy uprawniającego do wcześniejszej emerytury wymaga dowodów niebudzących wątpliwości, spójnych i precyzyjnych. Nie ulega wątpliwości, że w postępowaniu o świadczenie emerytalno-rentowe dopuszczalne jest – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z 27 maja 1985 r. (III UZP 5/85, LEX nr14635) – przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy z powodu jego likwidacji lub zniszczenia dokumentów dotyczących zatrudnienia.

Okres pracy w warunkach szczególnych można również ustalić w postępowaniu sądowym na podstawie akt osobowych pracownika.

W myśl § 4 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Skoro postępowanie dowodowe potwierdziło fakt pracy powoda w szczególnych warunkach o których mowa w dziale XIV pkt.16 załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r., w okresie od 4.01.1988 r. do 31.08.1991 r. w Zakładzie (...) w B. Rejon I. a okres ten(z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego od 2 do 31.10.1989 r.), łącznie z zaliczonym już przez organ rentowy okresem 13 lat, 8 miesięcy i 9 dni, przekracza wymagany 15 letni okres takiej pracy, biorąc pod uwagę, że organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez powoda pozostałych warunków uzyskania prawa do emerytury, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku, przyznając prawo do emerytury od pierwszego dnia miesiąca w którym złożono wniosek emerytalny.

Na zasadzie art. 118 ust 1 a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS Sąd Okręgowy orzekł o braku odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji z uwagi

na braki formalne świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz konieczność ustalania charakteru pracy ubezpieczonego na podstawie zeznań świadków.

SSO Ewa Milczarek